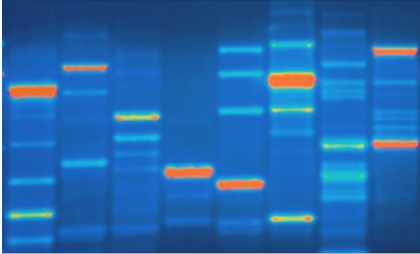

e-δελτίο

Άρθρο του Προέδρου της Ο.Ε., καθηγητή Μανώλη Φραγκούλη
**Απολογισμός του 33^{ου} Συνεδρίου FEBS – 11^{ου}
 Συμποσίου IUBMB**

Αθήνα, Μέγαρο Μουσικής, 28 Ιουνίου – 3 Ιουλίου 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σ.1-2

ΣΥΝΕΔΡΙΟ FEBS/IUBMB

Άρθρο του Μ. Φραγκούλη

σ.3

FEBS COUNCIL

Το 48^ο Συμβούλιο της FEBS,
 Αθήνα, Ιούλιος 2008

σ.4-5

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΕΒΜΒ

Ημερίδα με θέμα “Μοριακή
 Βιολογία και Κοινωνία:
 Προκλήσεις και Προοπτικές”

σ.6-7

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ**ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Κ. Δραΐνας

Ν. Καραμάνος

Δ. Κλέτσας

Γ. Παναγιώτου

Δ. Θάνος

Σ. Γκόνοσ

Χ. Παναγιωτίδης

Το 33^ο Συνέδριο FEBS-11^ο Συμπόσιο UBMB ανήκει στο παρελθόν και η συμβολή του στην ανάπτυξη της επιστημονικής γνώσης στην περιοχή των Βιοεπιστημών χωρίς αμφιβολία θα κριθεί από την Ιστορία.

Άφησε όμως μια μεγάλη κληρονομιά στην Ελληνική Εταιρεία Βιοχημείας & Μοριακής Βιολογίας, την καταξίωσε διεθνώς σαν μια εταιρεία παγκόσμιας εμβέλειας που μπορεί να διοργανώνει με επιτυχία μεγάλα συνέδρια. Χάρη στις προσπάθειες των μελών της Οργανωτικής και Επιστημονικής επιτροπής και την αρίστη συνεργασία όλων των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της εταιρείας, κατορθώθηκε το ακατόρθωτο. Χωρίς κρατική οικονομική ενίσχυση, με ελλιπή επιχορήγηση από τον ιδιωτικό τομέα, με την ουσιαστική όμως βοήθεια του γραφείου AC & C και την γενναιόδωρη βοήθεια του Μεγάρου Μουσικής κατορθώθηκε το ακατόρθωτο. Να διοργανωθεί ένα συνέδριο που τόσο από επιστημονικής όσο και από οργανωτικής πλευράς ήταν κυριολεκτικά άψογο.

Συνέδριο δύσκολο και πολυσύνθετο, στην προετοιμασία του οποίου προεβλήθησαν ανάγλυφα διαφορετικές προσεγγίσεις των κορυφαίων ομοσπονδιών στον χώρο της Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας, κατόρθωσε στο τέλος να αποσπάσει την γενική αναγνώριση και τα πλέον ενθουσιώδη σχόλια.

Δεν είναι μόνο τα κολακευτικά έγγραφα σχόλια που πήραμε από τους αξιωματούχους της FEBS και της IUBMB, είναι τα καθημερινά σχόλια που όλοι μας ακούσαμε στις συνεδριάσεις, στις περιοχές των poster,

στην έκθεση, στις συζητήσεις μας με τους φίλους και γνωστούς μας καθ' όλη την διάρκεια του συνεδρίου.

Ενδεικτικά μόνο θα ήθελα από τις δεκάδες επιστολές να παρουσιάσω μικρά αποσπάσματα από τα έγγραφα σχόλια τριών επώνυμων αξιωματούχων:

"..... I am rushing to write you and repeat my deep appreciation of all that you have done. Indeed miracles in Athens ..." **Israel Pecht, FEBS Secretary General.**

"..... I want to congratulate again you and your colleagues for the excellent organization of the FEBS Congress /IUBMB Conference, Every body I talked enjoyed very much participating in this meeting which was very interesting from scientific point of view and very pleasant fom the social point.' **Henry Weil, Secretary General IUBMB**

"..... Congratulations, Congratulations and Congratulations!. You and your team did an excellent job-. It was a pleasure collaborating with all friends from Greek organizing committee. I am proud I was helping the organization of FEBS Congress in Athens!" **Adam Szewczyk, FEBS Meeting Councillor.**

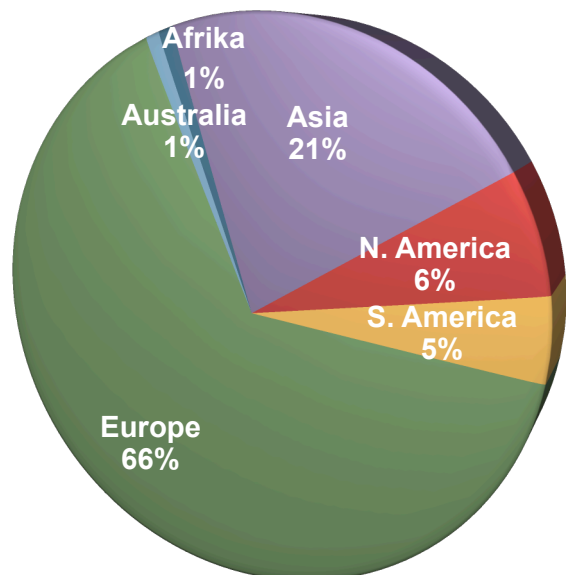

M. Φραγκούλης & Tim Hunt (Hans Krebs medal)

Συμμετοχές ανά χώρα

Country	Participants	%
Greece	654	25.6
Republic of Korea	139	5.5
Japan	133	5.2
USA	116	4.5
United Kingdom	105	4.1
Germany	95	3.7
Spain	79	3.1
Turkey	78	3.1
Italy	76	3
Poland	74	2.9
Other countries	999	39.3
Total participants	2548	100

Συμμετοχές ανά ήπειρο

Για περισσότερα στοιχεία του συνεδρίου:

http://www.febs-iubmb-2008.org/files/080711_DRAFT_PRESENT_FOR_SITE.pdf

Παρουσίαση από τον Κώστα Δραΐνα

Το 48^ο Συμβούλιο της FEBS

Το 48^ο Συμβούλιο της FEBS πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά τη λήξη του 33^{ου} Συνεδρίου στο ξενοδοχείο DIVANI CARAVEL στην Αθήνα μεταξύ 3 και 4 Ιουλίου 2008. Στο συμβούλιο συμμετείχαν οι εκπρόσωποι 32 χωρών-μελών και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της FEBS. Την Ελληνική Εταιρεία Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας εκπροσώπησε ο Πρόεδρος Κώστας Δραΐνας. Στο συμβούλιο αυτό εγκρίθηκε η μετατροπή της Βιοχημικής Εταιρείας της Αρμενίας από αρωγό σε τακτικό μέλος.

Την πρώτη ημέρα το Συμβούλιο ασχολήθηκε με εκλογές νέων μελών στην εκτελεστική επιτροπή και στις διάφορες άλλες επιτροπές της FEBS. Η EEBMB συμμετείχε με υποψηφίους στην επιτροπή δημοσιευμάτων (Publications Committee), στην επιτροπή επιστήμη και κοινωνία (Science and Society), στην επιτροπή προχωρημένων επιστημονικών σεμιναρίων (Advanced Courses Committee) και στην επιτροπή βιοχημικής εκπαίδευσης (Biochemical Education Committee). Το Συμβούλιο εξέλεξε τελικά τον Κώστα Δραΐνα στο "Biochemical Education". Με την εκλογή αυτή η EEBMB εκπροσωπείται πλέον με τέσσερα μέλη της σε διάφορες επιτροπές της FEBS. Εκτός του νεοεκλεγέντος Κώστα Δραΐνα, ο Χρήστος Στουρνάρας είναι μέλος του "Publications Committee" (από το 2005), ενώ οι Αχιλλέας Γραβάνης και Γιώργος Μόσιαλος είναι μέλη του "Fellowships Committee" (από το 2006 και 2007, αντίστοιχα).

Τα σημαντικότερα θέματα της δεύτερης ημέρας του Συμβουλίου ήταν τα ακόλουθα:

- ▶ Η αναφορά του Γενικού Γραμματέα της FEBS Israel Recht, ο οποίος είχε εκλεγεί το 2006 στο 46^ο Συμβούλιο στην Κωνσταντινούπολη διαδεχόμενος τον απερχόμενο Julio Celis που ανέλαβε τα καθήκοντά του τον Ιανουάριο 2008. Το σημαντικότερο στοιχείο της αναφοράς ήταν ότι δεν επετεύχθη κοινή συμφωνία για διοργάνωση των Συνεδρίων FEBS και EMBO με αποτέλεσμα το EMBO να διοργανώνει ανεξάρτητα συνέδρια, τα οποία αναμένονται να δρουν ανταγωνιστικά στα συνέδρια της FEBS. Η νέα αυτή πραγματικότητα θα πρέπει να προβληματίσει και να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τη FEBS για τον σχεδιασμό και προγραμματισμό των μελλοντικών της συνεδρίων.
- ▶ Οι τροπολογίες στο καταστατικό της FEBS, οι οποίες παρουσιάστηκαν από την ομάδα εργασίας, θα σταλούν σε όλες τις εταιρίες-μέλη και θα ψηφιστούν οριστικά στο επόμενο συμβούλιο, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην Πράγα το 2009 αμέσως μετά το 34^ο Συνέδριο.
- ▶ Οι αναφορές των προέδρων των διαφόρων επιτροπών της FEBS, οι οποίες ήταν αρκετά εκτεταμένες και αναλυτικές. Το 35^ο Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στο Göteborg της Σουηδίας (είχε αποφασιστεί στο 47^ο Συμβούλιο στη Βιέννη το 2007), ενώ το 36^ο Συνέδριο αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί στο Τορίνο της Ιταλίας με θέμα "Biochemistry for tomorrow's medicine". Το επόμενο, 49^ο Συμβούλιο θα πραγματοποιηθεί στις 9 και 10 Ιουλίου στην Πράγα μετά τη λήξη του 34^{ου} Συνεδρίου FEBS.

Federation of European
Biochemical Societies

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ

Lab Supplies

**«Μοριακή Βιολογία και Κοινωνία:
Προκλήσεις και Προοπτικές»**

Αμφιθέατρο "Λεωνίδας Ζέρβας" του
Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών
Λεωφ. Βασ. Κωνσταντίνου 48, Αθήνα
Τηλ: 2107273700, 2107246618
<http://www.eie.gr>

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ημερίδα Ε.Ε.Β.Μ.Β.:
«Μοριακή Βιολογία και Κοινωνία: Προκλήσεις και Προοπτικές»
Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2008, Αμφιθέατρο Ε.Ι.Ε.

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας προσκαλούμε στην ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας (Ε.Ε.Β.Μ.Β.) «Μοριακή Βιολογία και Κοινωνία: Προκλήσεις και Προοπτικές», η οποία θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στο Αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ε.Ι.Ε.) την Παρασκευή 28 Νοεμβρίου 2008.

Στόχος της ημερίδας είναι η ανάδειξη της κομβικής σχέσης της Βιοχημείας και της Μοριακής Βιολογίας με την Κοινωνία σε μία σειρά από επίκαιρα ζητήματα όπως η δημιουργία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, η μόλυνση του περιβάλλοντος, η χρήση βιοτραπεζών και βλαστοκυττάρων για θεραπευτικούς σκοπούς κ.α. Προς τούτο διακεκριμένοι επιστήμονες, μέλη της Ε.Ε.Β.Μ.Β., θα δώσουν σύντομες εισηγήσεις, ενώ θα ακολουθήσει μία γενική συζήτηση η οποία θα είναι ανοικτή όχι μόνο στους ειδικούς αλλά και σε εκπροσώπους της Πολιτείας, σε δημοσιογράφους και φυσικά στο κοινό.

Με την πεποίθηση ότι η ημερίδα θα αποτελέσει το κατάλληλο πεδίο για την επωφελή ανταλλαγή επιστημονικής γνώσης ανάμεσα σε διακεκριμένους επιστήμονες και τους κοινωνικούς εταίρους, σας καλούμε όλους να συμμετάσχετε ενεργά συμβάλλοντας στην επιτυχία της.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Στάθης Γκόνος
 Διευθυντής Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
 Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής

Κώστας Δραΐνας
 Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
 Πρόεδρος της Ε.Ε.Β.Μ.Β.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Προεδρεύοντες: Κ. Σέκερης & Δ. Κλέτσας

16:30 – 17:00	Γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα	Ν. Πανόπουλος Παν/μιο Κρήτης
17:00 – 17:30	Περιβάλλον και υγεία	Σ. Κυρτόπουλος Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
17:30 – 18:00	Βιοτράπεζες, υπόσχεση για το μέλλον	Π. Σιδεράς Ι.Ι.Β.Ε.Α.Α.
18:00 - 18:30	Διάλειμμα καφέ	
18:30 – 19:00	Θεραπευτική χρήση βλαστοκυττάρων Νεώτερες εξελίξεις και προοπτικές	Ρ. Μάτσα Ινστιτούτο Pasteur
19:00 – 19:30	Εξατομικευμένη Ιατρική	Α. Τσιφτσόγλου Α.Π.Θ.

Προεδρεύοντες: Σ. Γκόνος & Κ. Δραΐνας

19:30 – 20:30	Γενική συζήτηση με όλους τους εισηγητές και το κοινό	
20:30	Δεξίωση (χορηγία της Lab Supplies)	

Παρουσίαση του έργου του από τους συναδέλφους Σ. Ζωγράφο και Δ. Λεωνίδα

Νίκος Οικονομάκος (1945-2008)

Ο Νίκος Οικονομάκος γεννήθηκε το 1945 στις Κροκεές Λακωνίας, ήταν παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών. Σπούδασε χημεία στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών από όπου αποφοίτησε το 1970 και το 1977 ανακηρύχθηκε Διδάκτορας Χημείας από το ίδιο ίδρυμα. Η ερευνητική του σταδιοδρομία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.) στο οποίο διατέλεσε κατά σειρά Επιστημονικός Συνεργάτης (1977-1982), Εντεταλμένος Ερευνητής (1984-1990), Κύριος Ερευνητής (1990- 1995) και Διευθυντής Ερευνών (1995-2008) του Ινστιτούτου Βιολογικών Ερευνών και Βιοτεχνολογίας (Ι.Β.Ε.Β.). Τον Ιανουάριο του 2003

εκλέχθηκε Διευθυντής του Ινστιτούτου Οργανικής και Φαρμακευτικής Χημείας (Ι.Ο.Φ.Χ.) και μέλος του Διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ι.Ε. Η θητεία του ανανεώθηκε τον Φεβρουάριο 2008.

Ο Νίκος Οικονομάκος ήταν ο Διευθυντής της Ομάδας Δομικής Βιολογίας και Χημείας του ΙΟΦΧ που έχει ως κύριο αντικείμενο τον ορθολογικό σχεδιασμό φαρμάκων με βάση την τρισδιάστατη δομή των βιολογικών μακρομορίων. Οι ερευνητικές του προσπάθειες στόχευαν κυρίως στην κατανόηση της σχέσης δομής/δράσης ενζύμων που εμπλέκονται στο μεταβολισμό του γλυκογόνου, των εξαρτώμενων από ασβέστιο/καλμοντουλίνη πρωτεϊνικών κινασών σερίνης/θρεονίνης, του νικοτινικού υποδοχέα της ακετυλοχολίνης, της φωσφοενολοπυροσταφυλικής καρβοξυ-κινάσης, της γλυκοκινάσης. Απώτερος στόχος της έρευνας του ήταν η αξιοποίηση της πληροφορίας, που προέρχεται από τον προσδιορισμό της 3D δομής των πρωτεϊνικών μακρομορίων, για την κατανόηση της ενζυμικής κατάλυσης/αναστολής και της μοριακής αναγνώρισης υποστρωμάτων/ αναστολέων και τον κατευθυνόμενο-από τη δομή-σχεδιασμό μικρών μορίων, μέσω μιας ορθολογικής μοριακής προσέγγισης, που μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων υπογλυκαιμικών φαρμάκων.

Η εμπειρία του στην μελέτη μακρομορίων που είναι φαρμακευτικοί στόχοι για την αντιμετώπιση του σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 τεκμηριώνεται στα διδακτικά πανεπιστημιακά βιβλία Βιοχημείας, όπως John R. Hellawell *Macromolecular crystallography with synchrotron radiation*, (1992), Donald Voet and Judith G. Voet *Biochemistry*, 2nd edition, 1995, Lubert Stryer's *Biochemistry* (1996), Nicholas C. Price and Lewis Stevens *Fundamentals of Enzymology*, 3rd edition, (1999), και Alan Fersht *Structure and Mechanism in Protein Science, A Guide to Enzyme Catalysis and Protein Folding*, (1999), David E. Metzler's *Biochemistry, The Chemical Reactions of Living Cells*, 2nd edition, (2001), Jeremy M. Berg, John L. Tymoczko and Lubert Stryer's *Biochemistry*, 5th edition, (2002).

Τα επιτεύγματα αυτά του Νίκου, απόρροια της συστηματικής και άοκνης εργασίας του καθώς και της σκληρής προσπάθειας του για τη διεκδίκηση χρηματοδότησης και την προσέλκυση νέων συνεργασιών, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο είναι πολλά και η αναφορά τους ξεπερνά τον περιορισμένο χώρο αυτού του κειμένου. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι το ερευνητικό του έργο περιλαμβάνει 110 δημοσιεύσεις σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, 10 άρθρα

ανασκόπησης και 14 θεματικές ενότητες σε βιβλία. Επίσης έχει καταθέσει τις συντεταγμένες 150 πρωτεϊνικών συμπλόκων στη διεθνή τράπεζα πρωτεϊνικών δομών (PDB) ενώ το επιστημονικό του έργο έχει προσελκύσει πλέον των 2.500 αναφορών και έχει παρουσιαστεί σε 8 εξώφυλλα επιστημονικών περιοδικών. Τέλος σε εκατοντάδες ανέρχονται οι συμμετοχές του σε Ελληνικά και Διεθνή επιστημονικά συνέδρια και οι συνεργασίες του με ερευνητικές ομάδες της Ελλάδας και του εξωτερικού. Η έρευνά του πρωτοποριακή για τα ελληνικά δεδομένα προσέλκυσε το ενδιαφέρον και την συνεργασία μεγάλων διεθνών φαρμακοβιομηχανιών όπως, Anterio Consult & Research, Mannheim, Germany, Astellas Pharma Inc. (Japan), AstraZeneca, Mereside, UK, Bayer AG, Wuppertal, Germany, Boehringer Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG Deutschland, Biberach, Germany, Novartis (Hellas) AEBE, Athens, Greece, Novo Nordisk A/S, Bagsvaerd, Denmark, Pfizer, Groton, USA, Roche Pharmaceuticals F. Hoffmann-La Roche, USA, και Sanofi-Aventis Pharma Deutschland GmbH. Επίσης επέτυχε την υλοποίηση εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων συνολικής αξίας άνω των 5.500.000 € στον τομέα της δομικής βιολογίας. Ο Νίκος Οικονομάκος επιτέλεσε επίσης και ένα τεράστιο εκπαιδευτικό έργο έχοντας επιβλέψει 10 διδακτορικές διατριβές, 7 μεταπτυχιακά διπλώματα ειδίκευσης και 24 διπλωματικές/πτυχιακές εργασίες.

Ο Νίκος φεύγοντας από την ζωή την 31 Αυγούστου 2008 αφήνει πίσω του ως παρακαταθήκη ένα τεράστιο ερευνητικό έργο και μια πολυπληθή γενιά νέων ερευνητών που γαλουχήθηκαν με τα οράματα του για την παραγωγή επιστημονικής γνώσης μέσω της σκληρής δουλειάς. Κυρίως όμως η ζωή του αποτελεί ένα υπόδειγμα για το πώς κάποιος μπορεί να είναι ένας σπουδαίος ερευνητής και συγχρόνως ένας αkéραιος άνθρωπος.

Ο Νίκος ήταν ένας λαμπρός επιστήμονας με διεθνή αναγνώριση αλλά το κυριότερο ένας καλλιεργημένος, ευγενικός, και γενναϊόδωρος άνθρωπος αγαπητός τόσο μεταξύ των φίλων και συνεργατών του όσο και της ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας της Ελλάδας και του εξωτερικού. Για να τιμήσει την μνήμη του το Ε.Ι.Ε (www.eie.gr) ανακοίνωσε την θεσμοθέτηση υποτροφίας στο όνομά του ενώ η Ελληνική Κρυσταλλογραφική Εταιρεία (Ε.Κ.Ε.) το βραβείο «Νίκος Οικονομάκος» που θα απονέμεται σε μεταπτυχιακό φοιτητή που θα παρουσιάζει την καλύτερη εργασία στο πεδίο της Δομικής Βιολογίας σε συνέδριο της ΕΚΕ (www.hecra.gr).

ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΑΣ

Για την καλύτερη δυνατή επικοινωνία της Εταιρείας με τα μέλη της είναι απαραίτητο να έχουμε τα σωστά στοιχεία σας. Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω και στείλτε τα με e-mail στον Γραμματέα της ΕΕΒΜΒ (dkletsas@bio.demokritos.gr).

- ◆ Ονοματεπώνυμο
- ◆ Τακτικό / Αρωγό μέλος
- ◆ Ιδιότητα
- ◆ Διεύθυνση
- ◆ Τηλέφωνο
- ◆ e-mail
- ◆ Λέξεις-κλειδιά για τα ερευνητικά σας ενδιαφέροντα